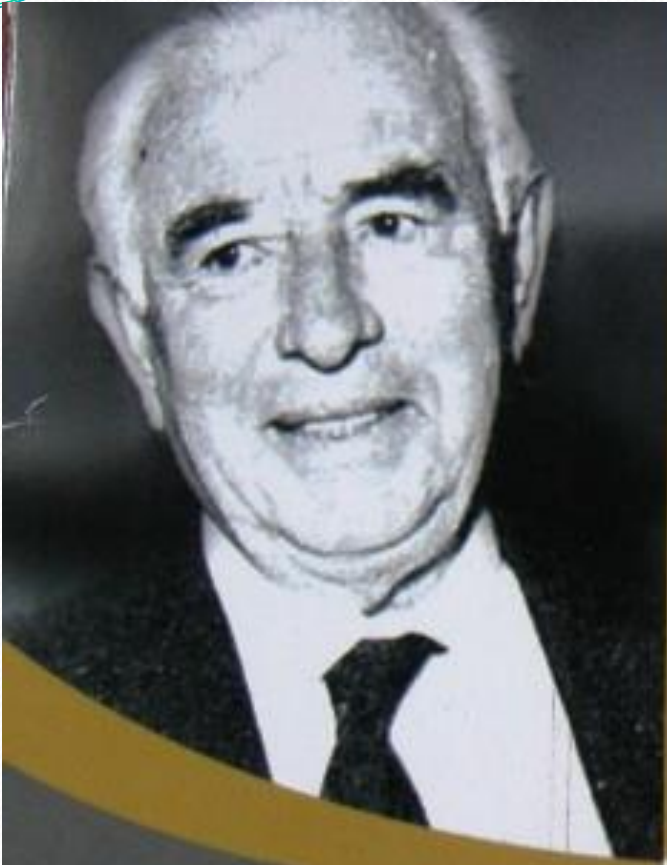

**ORD. PROF. DR. ALİ FUAD
BAŞGİL'in
Demokrasi Mücadelesi
ve O'nun Anısına
Samsun'da Yapılanlar**

Prof. Dr. Cevdet YILMAZ

*OMÜ Eğitim Fakültesi
cyilmaz@omu.edu.tr*

Ord. Prof. Dr.
Ali Fuad Başgil

Ölümünün 41. Yıldönümünde
Hemşehrimiz
Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil
Sempozyumu

19 NİSAN 2008 CUMARTESİ
CEMİL şENSOY KÜLTÜR MERKEZİ
SAAT: 10.00

ÇARŞAMBA
BELEDİYESİ

Katılımcılar

- ➔ **İsmail KAHRAMAN**
Kültür Eski Bakanı
- ➔ **Şadi PEHLİVANOĞLU**
Ordu Eski Milletvekili
- ➔ **Prof. Dr. Selçuk ÖZÇELİK**
İst. Üni. Emekli Öğretim Üyesi
- ➔ **Prof. Dr. Nevzat YALÇINTAŞ**
İstanbul Eski Milletvekili
- ➔ **Prof. Dr. Süleyman YALÇIN**
Aydınlar Ocacı Eski Genel Başkanı
- ➔ **Rasim CİNİSLİ**
Erzurum Eski Milletvekili
- ➔ **Rıza AKDEMİR**
Emekli Vali

Rasim Cinisli

Rıza Akdemir

Şadi Pehlivanoglu

Süleyman Yalçın

Nevzat Yalçintaş

Nevzat Yalçıntaş

- 20. Asır Türkiye'si için de bir komisyon aracılığı ile mümtaz, bariz şahsiyetlerinden de yirmi kişi seçilse, Samsun'a ayak basmayla başlayıp Erzurum, Sivas, Ankara sonra İstiklal Harbi ve düşmanın denize dökülmesi sürecinde hizmeti dokunan yirmi kişi seçilse bunların arasında Ali Fuad Başgil mutlaka olacaktır.
- ***Hukuk, adalet, cesaret, ilim ve iman... Ben Ali Fuad Başgil'i bu kelimelerle tesbit ediyorum.*** O iman olmasaydı bu işlerin hiçbirisi olmazdı. Sarsılmamış bir iman, sonra ilim, kendi sahasında tek. İlim ve arkasında iman, cesaret ve fazilet... İşte ben Ali Fuad Başgil'in şahsiyetini bu dört hususta görüyorum.
- Ali Fuad Başgil, Batı ile Doğunun sentezidir. İlim bakımından, ilim disiplini ve Avrupa'nın gerçek değerlerini temsil ediyor. Gerçek bir Müslümandı. İlmin derinleştikçe tevazunun artması... Hatta bununla ilgili Fransız atasözü vardır: *"Olgun başakların başı yere doğru eğik olur"*. Cehalet ham başı temsil eder. O dimdik durur. Ali Fuad Başgil, son derece mütevazı bir insandı. 20. Asırda seçilecek yirmi Türk'ten biridir. İlim, cesaret, ufuk ama aynı zamanda fevkalade mütevazı bir insan...

Rıza Akdemir

- Yıl 1960... Anasının ak sütü gibi bir seçimle iş başına gelmiş, aşk, heyecan, iman dolu, aksiyon dolu, vatanı Ardahan'dan Edirne'ye kadar kucaklamak isteyen insanların hâkim olduğu meclis... Bunlar toprağını seven insanlar, susuzken çeşmenin geldiğini, gökten yağmur bekleyen köylünün hasretini duyan, anlayan, keçinin peşinden koşan çocuğunu okula kavuşturmak için çırpınan insanlar, bunlar bir süngü darbesiyle yıkıldılar, süngü darbesiyle... 1957'de yüzde kırk yedi oy alan bir parti darmadağın... Sadece bir partinin değil, milyonlarca insanın ümidi, hastaneye kavuşmak isteyen insanın ümidi, tarlasına su vermek isteyen köylünün ümidi, işsiz adamın ümidi yok edildi, ezildi ve biz bir partiye inanmış olmanın ızdırabını yaşadık. Ve yağmur gibi gözyaşı... Her şey durdu. Fabrikayı kapamakla öğünenler oldu, inanın buna! Bu, bir sınavdır, sadece benim sınavım değildir, milletin sınavıdır bu.

- Bu memleketin kara sevdalı çocuğu, kalbini parça parça ederek kitlelere dağıtan, sevgisini, aşını dağıtan insan Adnan Menderes asılmış. Evimizin önünde davul zurna çalıyor. Ve ben ağlıyorum... Bir ses yükseliyor bu ümitsizlik içinde, bu karanlık içinde, bu hengâmede, bir ses yükseliyor Türkiye’de: O ses, Ali Fuad Başgil’in sesi...
- Gazetelerde yazıyor. O ses, *bu yanlış diyor, bu hata diyor. Bu demokrasiye, insanlığa sığmayan bir hata diyor. Olmaz... Bir davaya inanıyorsanız, uçurumlar aşmak zorundasınız, ızdırap çekmek zorundasınız...* Aldılar götürüyorlar. Nereye götürüyorlar? Sen bizim inandığımız gibi konuşmuyorsun! Bizim söylediklerimizi söylemiyorsun. *Halk diyorsun, adalet diyorsun, demokrasi diyorsun. Vatan, bayrak diyorsun.* Bunlar bize uzak kelimeler. Gel diyorlar. Gel diyenler kim? Yetiştirdikleri.

O ışık dolu alnıyla, o beyaz saçlarıyla, o müstesna simasıyla, Ordinaryüs Prof. Dr. Ali Fuad Başgil, hesap veriyor. Niçin düşünüyorsun? Düşündüğünü niçin söylüyorsun? diye.

“Gençler! Müstesna insanlar bilirler: Eğer düşüncenizi ifade etme imkânına sahip değilseniz, insanlığınızın bir hükmü yok demektir”.

- Ali Fuad Başgil’in alnına çalınmak istenen kara leke, yakışıklı, haysiyetsiz, basit ve çirkindi. Gericici iddiası... *“Sen gericisin”, “Sen mürtecisin”.*
- Bir de size Ali Fuad Başgil’in *“27 Mayıs İhtilaline Yol Açan Sebepler”* diye ifade ettiği kitaptan birkaç cümle söylemek istiyorum. Ali Fuad Başgil’in yıldızlar kadar parlak ifadesine bakınız, o kadar güzel ifade ediyor ve diyor ki: ***“Bu memlekette ölmek istemeyen bir mazi yani geçmiş ile hayata doğmak için çarpınan bir istikbal mücadelesi var”.*** Tekrar ediyorum: Doğmak isteyen bir istikbal var, gelecek var. Milletın selameti, bu mücadeleye seyirci kalmakta değil, çarpışan kuvvetleri barıştırmaktan geçecektir.

Şadi Pehlivanoglu

- Ali Fuad Başgil 'in büyüklüğü biraz da Karadeniz mayasından olsa gerek diye düşünüyorum. Biz bizden büyüklere saygı duyar, gider sohbetlerine katılırdık. Bunlardan biri de rahmetli Nurettin Topçu idi. Burada bu vesile ile onu da rahmetle anıyorum. Bir gün Nurettin Topçu'nun evinde “*hocam bir şey söyleyeceğim efendim*” dedim. O da “*ne söyleyeceksin*” dedi. Bu Almanya niçin yıkılmıyor? Birinci Dünya Harbi'nde yıkıldı ayağa kalktı. İkinci Dünya Harbi'nde yıkıldı yine ayağa kalktı yine meydan okuyor, bunun sebebi nedir dedim. Şöyle bir cevap verdi : “*Her Alman, bir Almanya'dır da ondan*”. ***Arzu ediyoruz ki her Türk insanı, bir Türkiye olsun. O idrak ve şuur içinde olsun.***
- Başbakanlık ana girişinde gazeteciler veya gazeteci kılığındaki adamlar, yığılmış Hocayı çevirdiler. Hepsi ayaktaydı. Sorular sormaya başladılar: “*Aday olacak mısınız?*” Hoca cevap verdi: “***Evladım ben aday olmam, talep de etmem, ama millet isterse kaçmam***” dedi.

-
- Tabi ne oldu ben izah edeyim size: Gümüşpala Partinin Genel Başkanı olarak ***“Evet doğrudur, eğer sen adaylığını koyarsan ihtilal yapacaklar.”*** O zaman Hoca tarihi bir karar alıyor: *“Benim yüzümden rejimin rahatsız olmasını istemem ama böyle bir mecliste senatör olarak bulunmak da haysiyetsizliktir”* diyor ve istifa ediyor. Sonradan İsviçre’ye gidiyor. İsviçre’de *Yeni İstanbul Gazetesi*’nin sahibi kendisinin dostu, ziyaretine gidiyor. Gazete’nin devredileceğini öğreniyor. Orada iki genç yanına geliyor ve gazetenin kendilerine devredilmesini istiyorlar.
- Bunun üzerine Hoca gazetenin Gökhan Evliyaoğlu ve Hami Tezkan’a devri için gençlere yardım ediyor ve gazete devrediliyor. Fakat yayınladığı bir kitap dolayısıyla Hoca mahkemeye veriliyor. Bu haber duyulunca İsviçre’deki emniyet müdürü geliyor *“Hocam, İsviçre Hükümeti adına konuşuyorum. Bizim şeref misafirimizsin ve üniversitede kürsün hazır, gitme seni tevkif edecekler”* diyor. Hoca ise *“Çok teşekkür ederim fakat gideceğim. Ben Türk adaletine güveniyorum. Eğer adalet yanlışlık yaparsa kabahat onların değil, benimdir. Çünkü onları ben yetiştirdim”* diye cevap veriyor.
- Ardından geri dönüyor ve Türkiye’de çıktığı mahkemede berat ediyor. Sonradan Ali Fuad Başgil Hocam, tekrar Samsun Senatörü oluyor.

Süleyman Yalçın

- Eskilerin eskimeyen güzel sözlerinden birisi: “***Bir mekânın şerefi, orada bulunandan dolaydır der***”. Hocamın da buralı oluşu bu mekânı şerefli kılmıştır. Başgil Hocayı biraz tanıyan bir insan olarak onun varlığı sadece Çarşamba veya Samsun’a değil tüm Türkiye’ye şeref vermeye yeter. Zira O’nu yetiştirmiş, çevresini aydınlatan bir aydın ve mütefekkir bir şahsiyet olarak biliyorum. Ama O aynı zamanda insan olmanın kemaline ulaşmış, çevresini aydınlatan müstesna bir kişidir.
- İsmi geçince hafızamda ayrı bir yeri, sevgi ve saygısı devam eden isimlerden biri de Ali Fuad Başgil’dir. ***Onu kısaca gerçek bir Osmanlı münevveri, namuslu, dürüst Türk aydını, âlim ve mütefekkir kâmil bir insan olarak tanıyorum.***
- ***İnsanlığın, millî kültürümüzün öz değeri olan İslam’a inanmış, onun bazı vecibelerini yerine getirememenin üzüntüsünü duyduğunu bize bizzat hissettirmiş, o acıları hissettiren bir kişilikle her adımda hakkı ve doğruyu arayan bir âlim, bilge ve kâmil bir insan olmasının idrakiyle ömrünü hizmetlerle tamamlamış, kişiliğiyle Türk aydınlarına timsal olmuştur.*** O’nu, bu şahsiyetiyle tanıyor, hayırla anıyor, hatırası önünde saygıyla eğilirken Allah’tan rahmet ve mağfiret diliyorum.

-
- İlk dersinde “*Hukukun ana meseleleri*”, üzerinde konuşurdu; Hukukun kaynaklarını gösterirdi, insan ve toplum hayatı için hukukun lüzumunu anlatırdı. “*Zalimlerin bile bir gün hukuka muhtaç olacağını*” vurgulardı. “*Adaleti, beşeriyete sunulmuş ilahi bir nimet*” olarak yorumlardı.
- Hoca biz gençlere de söz hakkı veriyordu. Demek istiyordu ki “*Sizin görüşleriniz de kıymetlidir. İçinizdeki cevheri çalıştırın. Kimseden eksik değilsiniz. Siz de kendi dünyanızda düşüncelerinizi geliştirebilirsiniz. Yeter ki çalışınız. Kimden gelirse gelsin ve ne olursa olsun her ortamda savunma ve yargı yeteneklerinizi geliştirmek için hak bildiğiniz yolda karşı görüş üretme cesaretine sahip olmalısınız*”.
- Hoca her fırsatta “*doğru düşünebilmek için yolun hür düşünce tarlasından geçtiğini, hür düşünebilmek için de cesaret gerektiğini*” söylerdi. Doğru düşünmek doğru düşünceyi uygulama alanına koyacak *irade* sahibi olmak. Karar yeteneğini taçlandırarak *sorumluluk bilinci ve disiplin* terbiyesi ile *adalet* iklimine ulaşmak... Her insan için, özellikle her hukukçu için gerekli altyapı bu idi. Hoca bu alt yapıyı gergefinde nakış nakış işliyordu.

İHTİLAL ÖNCESİ GAZETE MANŞETLERİNDEKİ

İddialar korkunçtu:

- *"Gençler öldürülmüş kıyma makinelerinde kıyılmış, hayvan yemi yapılmış"*
- *"Hazine boşaltılmış, 12 uçak dolusu altın ve mücevher bir gece yurt dışına kaçırılacakken son anda yakalanmış."*

Pazartesi
28
K.E.M. 1967
Nispetiye - 10.000
KURUMSAL İSTİKLAL

Hürriyet

İSTANBUL - İSTANBUL - İSTANBUL

RESMİ YAYIN

2.BASKI

D.P. yine kazandı

İnönü mağlûbiyeti kabul etmiyor, İstanbul için radyoda ilân olunan son neticelere de itiraz etti

CHP lideri radyo yayınına kanuna aykırı buluyor

Son rakamlara göre C. H. P. seçimde 212 mebusluk elde etti

Birçok yerlerde seçimler çekimeli oldu, sandıklar açıldıca neticeler el değiştirdi

9 yıldırın kadı neticeleri İsmet İnönü kadı

İsmet İnönü, 9 yıldırın kadı neticeleri İsmet İnönü kadı. İsmet İnönü, 9 yıldırın kadı neticeleri İsmet İnönü kadı. İsmet İnönü, 9 yıldırın kadı neticeleri İsmet İnönü kadı.

Celal Bayar

Cengiz Altınkaya

Bayar, Menderes, İnönü, Çankaya'da aynı yerde dün reylerini kullandılar

Şehirde: Seçim yağmurla başladı

Seçimde: Seçim yağmurla başladı

Seçimde: Seçim yağmurla başladı. Seçimde: Seçim yağmurla başladı. Seçimde: Seçim yağmurla başladı.

Seçimde: Seçim yağmurla başladı. Seçimde: Seçim yağmurla başladı. Seçimde: Seçim yağmurla başladı.

İstanbul'da ilk neticeli Çatalca'nın 20 seçmeni olan Pınarca köyü verdi

Birçok köylerde seçmenler, istanbul'da ilk neticeli Çatalca'nın 20 seçmeni olan Pınarca köyü verdi.

Bayar, delerli imzalamayı unuttu, Menderes fotoğrafları gülerken poz verdi, İnönü de sandığa birkaç defa dokundu

Balıklıbayır Çeşni evinden çıp ile alarak repin sandığa attı

Bayar, delerli imzalamayı unuttu, Menderes fotoğrafları gülerken poz verdi, İnönü de sandığa birkaç defa dokundu.

Emniyetle

Değişen torbalar: Beyoğlunda bu iddia üzerine bazı hadiseler oldu

Burdur'da sandık başında 3 kişi öldü

Çeşme'de C.H.P. kazandı

Rey yerine idda

Seçimde: Seçim yağmurla başladı. Seçimde: Seçim yağmurla başladı. Seçimde: Seçim yağmurla başladı.

ESKİŞEHİR Örfe idare kumandanlığı TEBLİĞİ

Ankarada bütün hükümet erkânı ve Demokrat parti başkanları yabancı memlekete kaçarken yakalanmışlardır.

Beraberlerinde 12 Uçak dolusu Altın mücevherat ve parayı kaçırmakta iken yakalandılar. Sabık Başbakan Adnan Menderes ve sabık Reisicumhur Celâl Bayar Askeri kumandanlık tarafından tevkif edilmiştir.

Eskişehirde matbaası olan herkes bu havadisi basıp yayınlamalıdır.

Dikkat Dikkat Dikkat

Vatanseverliğimize Hitap ediyoruz. D. P. İl İlçe ve Bucak Başkanlarının kaçmalarına mahal vermeden tevkif edilmelerini ve askeri kuvvetleri gelinceye kadar salınmamalarını rica ederim.

Eskişehir Örfe İdare Komutanı
Tuğ General Bedil Kireçtepe

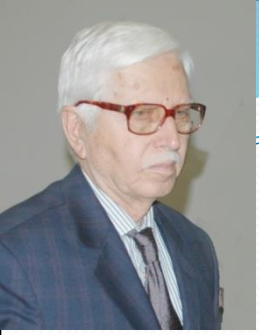

- Sonradan, **hepsinin yalan ve iftira olduğu anlaşılan** bu türlü balonların şişirdiği ve pişirdiği bir ortamda; "*Ordu gençlik elele*" diyerekten 27 Mayıs 1960 darbesi yapıldı. Parlamento kapatıldı. Solcu olmayan partiler ve dernekler fesh edildi. Anayasa iptal oldu. Cehennemî bir korku ortamı içinde memleket bir gece yarısında silah zoru ile solcuların eline geçti. Astıkları astık, kestikleri kestikti. Acımasız bir diktatörlük başlamış, masum ve vatansever insanlar ispiyon ve ihbar değirmenlerinde öğütölüyordu. Solcu olmayanlar üniversitelerden içeri giremiyor, kendini gizlemeyi beceremeyenler dövölüp kovuluyordu. Komünistler üniversite bahçesinde sözde "*halk mahkemesi*" kurdular. Nur içinde yatsın büyük idealist vatansever İlhan Darendelioglu'nu ölöme mahkûm ettiler.

- Bu azgın ve insafsız terör bütün gücü ile Ali Fuad Başgil'i de hedef seçmişti. Bir bakıma her şeyi, herkesi sindirmişler tek başına Başgil Hoca baş eğmiyordu. Vakarlı bir duruşla bir elinde ilmi, diğer elinde cesareti ile karakterin timsali olarak ayaktaıdı. Bu onurlu duruş Başgil'i büyütüyor, darbeciıı, solcuyu, eııyamcıyı çıldırtıyordu. Üniversite gençliğı öğrenci olmaktan çıkmıştı. Militan olarak kullanılıyordu. Solcu hocalar da bu senaryoya uyum sağlamışlardı.
- Şartlar gittikçe ağırlaşıyor ülke nefes alamıyordu. Komşu komşuya güvenemez, kardeş kardeşten şüphe eder hale gelmişti. Milletin içine nifak sokulmuş, halk sıkıntılar içindeydi. Korku ve belirsizlik tehlikeli boyutlara ulaşmıştı. Böyle bir ortamda, Ali Fuad Başgil canı pahasına mücadeleye girdi. Günlük gazetelerde *“İlmin ışığında günün meseleleri”*ni yazarak doğruları gösterdi.

- Herkesi aklıselime davet etti. “*Taviz daha büyük tavizlerin davetçisi olur*” diyerek. Tek başına; Hukuk yolunda demokrasiye dönüşü savundu. 27 Mayıs darbesinin üzerinden bir ay geçmeden Millî vicdanın sesi oldu. Millet istediği nefesi, aradığı lideri bulmuştu.
- Toroslar’daki çobanın, Palandöken’lerdeki köy muhtarının kasketinin içinde hocanın yazıları saklanıyordu.
- Bu çıkış, sahipsiz köy isteyen darbecileri kızdırdı. Yazılarından ötürü Hocaya aylarca hapisanelerde çile çektirdiler. Ama ilerlemiş yaşına, bozulan sağlığına rağmen hocayı yıldıramadılar.
- Balmumcu garnizonunda tutuklu olan hocayı ziyarete gitmiştik. İki üniformalı subayın nezaretinde geldi. Masalardan oluşan barikatın iç tarafına oturdular. Biz karşı tarafa sıralandık. Elini öpmeye masaların genişliği mani idi. Hocanın gözleri hasta sağlığı iyi değildi. Çok üzülmüştüm.

- *-Hocam görüyorum ki burada çok rahatsızsınız sağlığınız bozulmuş. Yazılarınıza bir süre ara verseniz olmaz mı? dedim. Acı bir gülümsemeye dedi ki:*
- *-“Yavrum ben Samsunun Çarşamba ilçesinde mütevazı bir ailenin çocuğuyum. Bu millet beni okuttu, Avrupalarda tahsil yaptım. Bu güne geldim. Aziz milletimin bu dar gününde hizmet etmezsem borcumu ne zaman öderim”.*
- Kulaklarımız bu sözleri duyarken gözlerimiz hocanın omuz başında bekleyen subayın yüzüne dikilmişti. O da kamçı yemiş gibi acı içindeydi. Ama emir başka yerdendi. Yanımdaki arkadaşım:

- -*Hocam memleketin durumunu nasıl görüyorsunuz?* dedi.
- Bu suali bekliyormuş gibi, sanki subayların raporuna geçsin diye sesini yükselterek;
- -*“27 Mayıs darbesi memleketi 50 sene geriye götürmüştür. Bu gün memleket azgın dalgalı denizde sürüklenen kırık bir tekne gibidir. Su alıyor ve limon kabuğu gibi sallanıyor. İstikrasız ve sisler içindeyiz”.*
- 27 Mayıs darbecileri Başbakan Adnan Menderesi, Dışişleri bakanı Fatin Rüştü Zorlu ve Maliye Bakanı Hasan Polatkan'ı idam ettiler. Millî vicdan kanadı. İdamlardan 25 gün sonra belirsiz bir ortam ve boğucu bir atmosferde milleti seçim sandığına çağırdılar. Milleti korkuyla ürkütüp demokratik görüntü içinde darbeciler yandaşları ile birlikte seçim sandığından çıkarak, milletlerarası platformda meşruiyet kazanmak istiyordu.

- Buna rağmen seçim demokrasiye dönüş için bir aşama idi. Alelacele partiler kuruldu. Seçmen D.P. (Demokrat Parti) yerine seçeceği partiyi belirlemeye çalışıyordu. Ali Can'ın Y.T.P. (Yeni Türkiye Partisi) mi? General Ragıp Gümüşpala'nın kurduğu A.P. (Adalet Partisi) mi?.. Millet Ali Fuad Başgil hocayı izliyordu. Hem Parlamenteoya girmesini istiyor hem de hangi partiyi geçeceğini kolluyordu. Başgil hoca Adalet Partisi'nden Samsun Senatörü oldu.
- Seçim sonuçları 27 Mayısçıları hüsrana uğratmıştı. Halkın gücünü küçümseyen darbeciler müthiş tokat yemiş şoka girmişlerdi. Halkımızın anlamlı sukutu bozulan siyasi istikrarı yeniden kurmak istiyordu. Vatandaş lezzetini sevdiği demokrasiyi özlemişti. Toplum vicdanı, bu çare için tek isim üzerinde birleşti. ***Ali Fuad Başgil.***

- Milletimiz Başgil'in reisicumhur olmasını istiyordu. Halk, seçtikleri milletvekillerine Başgil hocayı seçmeleri için sıkı sıkı tembih etti. ***Vatandaşlar Milletvekillerini Ankara'ya taşıyan trenin siyah gövdesine gece karanlığında tebeşirle adam boyu harflerle "Reisicumhur Ali Fuad Başgil" yazarak uğurladılar.*** Milletvekilleri Ankara'ya geldiklerinde adayları belli idi. Milletin bağrından coşan bu teveccühü Ali Fuad Hoca reddedemedi.
- ***"Politikanın içindeyim fakat kalkan arkasında dövüşenlerden değilim"*** derdi.
- Org. Fahri Özdilek ve Gen. Sıtkı Ulay Ankara'da, Başbakanlık odasında gecenin saat 02'sinde, Ali Fuad Başgil'i aday olmaktan vazgeçirmek istediler. Hoca'yı hayatı ile tehdit ettiler. Böyle bir ortamda Hoca'nın verdiği cevap muhteşemdir.

- -Hoca:
- -“Paşalar siz hiç harp gördünüz mü?”...
diye sorar. Generaller harp görmediklerini söyleyince Hoca:
- “Ben Kafkas cephesinde 4 yıl savaştım. Harp içinde ölüm akla gelmez. Ben şu anda harp içindeyim ölüm korkusu yolumu kesemez”.
- Tehditlerinin işe yaramadığını gören darbeciler birkaç saat sonra açılacak Parlamenteoyu fesh edeceklerini ve seçimleri iptal edeceklerini açıklayınca Hoca durakladı!... **Kurmak ve kurtarmak istediği demokrasinin kendi adaylığı bahane edilerek yeniden tehlikeye itilmesini istemedi.**

İyi kötü seçim yapılmış parlamento açılacaktı. Önemli bir mesafe alınmıştı. Parlamento bundan sonra dirayetini gösterebilirse umutlar gerçekleşebilirdi. Siyasette zaman ve mesaj çok önemli idi. Hoca mesajını vermiş zamanı parlamentoya bırakarak, Reisi Cumhur adaylığından çekildi, senatörlükten de istifa etti.

- Reisi cumhurluk olmadı senatörlükle devam edeyim demedi.
- ***"Mutlu o insanlardır ki ellerindeki millet yolunda feda etmek feragat ve cesaretine sahiptirler"*** diye düşünürdü.
- Hayatı boyunca kullandığı, yüksek ahlak ve karakterinin gereğini yaptı. O, tarihle konuştu. Popülist olmadı. Şahsi çıkarları için ilme ve ahlaka uymayan hiçbir işin sahibi değildi. Devlet ve millet menfaatini canından aziz bildi. İlim ve ahlak sevgisiyle yaşadı.

- Hoca'yı tanımak isteyenler O'nun çok yönlü bir şahsiyet olduğunu bilerek yola çıkmalıdır.
- Hoca diyordu ki:
- *“Türkiyemiz, bir zamandan beri. Diyojen gibi gün ışığında elinde fenerle, devlet adamı aramaktadır. Onu bulduğu gün mutlu olacaktır”.*
- ***“Bahtiyar o millettir ki başında bilgili namuslu ve feragat sahibi devlet adamları vardır”.***
- Ciddi tarih, demokrasi kahramanı Ali Fuad Başgil'i koynunda yaşatacaktır. Bu güne kadar devam eden sisler bir gün dağılırsa Hocam şafak yıldızı gibi demokrasinin hür ve aydınlık ufkunda gülümseyerek gençliğe yol gösterecektir.

Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil
için Samsun'da yapılan
diğer
faaliyetler;

16-17 Nisan 2010

ORD. PROF. DR. ALİ FUAD BAŞGİL ve ÇARŞAMBA SEMPOZYUMU

DAVETLİSİNİZ

ÇARŞAMBA BELEDİYESİ
ve
SAMSUN AYDINLAR OCAĞI
İŞBİRLİĞİYLE...

KONUŞMACILAR

Prof. Dr. Ali UZUN
Prof. Dr. Cevdet YILMAZ
Prof. Dr. D. Ali AKBULUT
Prof. Dr. Nedim İPEK
Prof. Dr. Yılmaz CAN
Prof. Dr. Zekiye ULUDAĞ
Doç. Dr. Fahri SAKAL
Doç. Dr. H. İbrahim ZEYBEK
Doç. Dr. Rıza KARAGÖZ
Doç. Dr. Osman KÖSE
Doç. Dr. Önder DUMAN

ÖZEL OTURUM
Prof. Dr. Sami SELÇUK
Eski Yargıtay Başkanı

Açılış
16 Nisan 2010
Saat 13:45

CEMİL ŞENSOY KÜLTÜR MERKEZİ / ÇARŞAMBA

ÇARŞAMBA BELEDİYESİ ve SAMSUN AYDINLAR OCAĞI İşbirliği ile

ORD. PROF. DR. ALİ FUAD BAŞGİL ve ÇARŞAMBA SEMPOZYUMU-3

16 - 17 Nisan 2011
Çarşamba / SAMSUN

Çarşamba İlçe Merkezi ve Çarşamba Ovası ile Olarak:
İlk Çağlardan Günümüze Tarihî Geceyi, Fikih ve Beşerî Cihazları, Tarihî, Halkınca Sanaat, Ticaret, Ulaşım ve Ekonomik Faaliyetler, Gerekçeleriyle ve Üzerinde Çalışan Projeler, DİN, Edebiyat, Kültür, Sanat, Bilim vb. Sempozyum ve Kültür Özetleri Dr. Prof. Dr. Ali Fuad Başgöl ve Diğer Önemli Sahipler

SEMPOZYUM İÇİN ÖNEMLİ TARİHLER

18 Şubat 2011 | Bildiri özetleri sunma zamanı
25 Şubat 2011 | Kabul edilmiş bildirileri ilan
25 Mart 2011 | Bildiri tam metinlerini sunma zamanı
31 Mart 2011 | Sempozyum programı ilan
16-17 Nisan 2011 | Sempozyum tarihi

İLETİŞİM
Prof. Dr. Cevdet YILMAZ
Samsun Aydınlar Ocakı Başkanı
cylmaz@onu.edu.tr
Sami KAHRAMAN
Çarşamba Belediyesi Özel Kalem Müdürü
samikahtan55@hotmail.com
Gsm: 0549 828 88 88

Sempozyum Gecesi önce başka bir yerde yayınlanmamış olmak şartıyla akademik ve maliyet açısından açık olan, Bütün Kuruluş İşbirliği ile kabul edilen sempozyumlar kurulu ve diğer sempozyumlar tarafından yayınlanabilir.

ÇARŞAMBA BELEDİYESİ

3 ORD. PROF. DR. ALİ FUAD BAŞGİL ve ÇARŞAMBA SEMPOZYUMU

16 Nisan 2011

SEMPOZYUM

KATILIMCILAR

Prof. Dr. Yusuf Akar
Prof. Dr. Mehmet Başgöl
Prof. Dr. Hüsni Demirsoy
Prof. Dr. Leyla Demirsoy
Prof. Dr. Hasan Hakan
Prof. Dr. Nedim İpek
Prof. Dr. Ergin Öztürk
Prof. Dr. Nazım Polat
Prof. Dr. Ali Uzun
Prof. Dr. Cevdet Yılmaz
Prof. Dr. H. İbrahim Zeybek
Doç. Dr. Enel Abdulkavimoglu
Doç. Dr. Ali Kemal Ayan
Doç. Dr. Faruk Biler
Doç. Dr. Necdet Çamca

Doç. Dr. Rıza Karagöl
Doç. Dr. Fethi Kerim Kazancı
Doç. Dr. Mehmet Kücer
Doç. Dr. Hüseyin Özcan
Doç. Dr. Barış Tellioglu
Doç. Dr. Murat Yankı
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Oflaz
Yrd. Doç. Dr. İsmail Sener
Arş. Gör. Hasan Akay
Arş. Gör. Metin Baykan
Arş. Gör. Ahmet Kınay
Arş. Gör. Durmuş Kurt
Arş. Gör. Fatih Öner
Ökt. Muzaffer Başkaya

Açılış Saat 09:45
Cemil Sensoy Kültür Merkezi

17 Nisan 2011
Saat: 11:00
19 Mayıs Üniversitesi Ali Fuad Başgöl Hukuk Fakültesi
Devir - Teslim Töreni
Yer: Mustafa Kemal Güneydoğu Yerleşkesi, Çarşamba

Saat: 14:00
Yayınlanmakla Merin Buluşu Beşiktaş Töreni
Yer: Adapark Tarihî Meydan, Çarşamba

Hüseyin DÜNDAR
Belediye Başkanı

SAMSUN
AYDINLAR OCAĞI
KATKILARIYLA

SAMSUN
AYDINLAR OCAĞI
KATKILARIYLA

PROGRAM

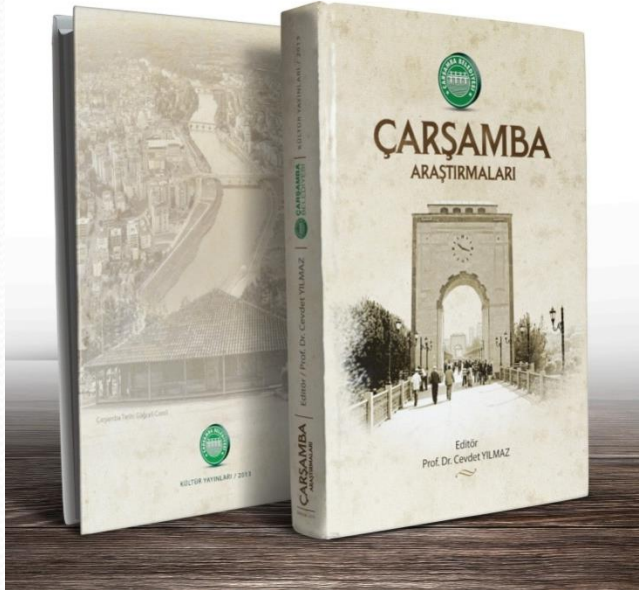
16 Nisan 2010 Cuma Öğleden Sonra

13:45	Açılış		
13:45 - 14:15	Protokol Konuşmaları		
14:15 - 15:30	Özel Oturum	Prof. Dr. Sami ŞELÇUK Eski Yargıtay Başkanı	Türkiye'de Demokrasi
ARA			
15:45 - 16:45	1. Oturum Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil Anısına	Prof. Dr. Zekeriya ULUDAĞ Doç. Dr. Fahri SAKAL Av. Kerami GÜRBÜZ Em. Öğrt. Gör. M. Halistin KUKUL	Ali Fuad Başgil'de Değerler ve Eğitim Ali Fuad Başgil ve Demokrasi Ali Fuad Başgil ve Hukuk Cepheden Kürsüye Ali Fuat Başgil
ARA			
17:00 - 18:30	2. Oturum Çarşamba Tarihi	Prof. Dr. D. Ali AKBULUT Prof. Dr. Nedim İPEK Doç. Dr. Osman KÖSE Dr. Melike KARABACAK	Çarşamba ve Atatürk Çarşamba Belediye Amblemi Üzerine 18. Yüzyıl'da Çarşamba'nın Sosyo-Ekonomik Yapısı Salnamelere Göre Çarşamba

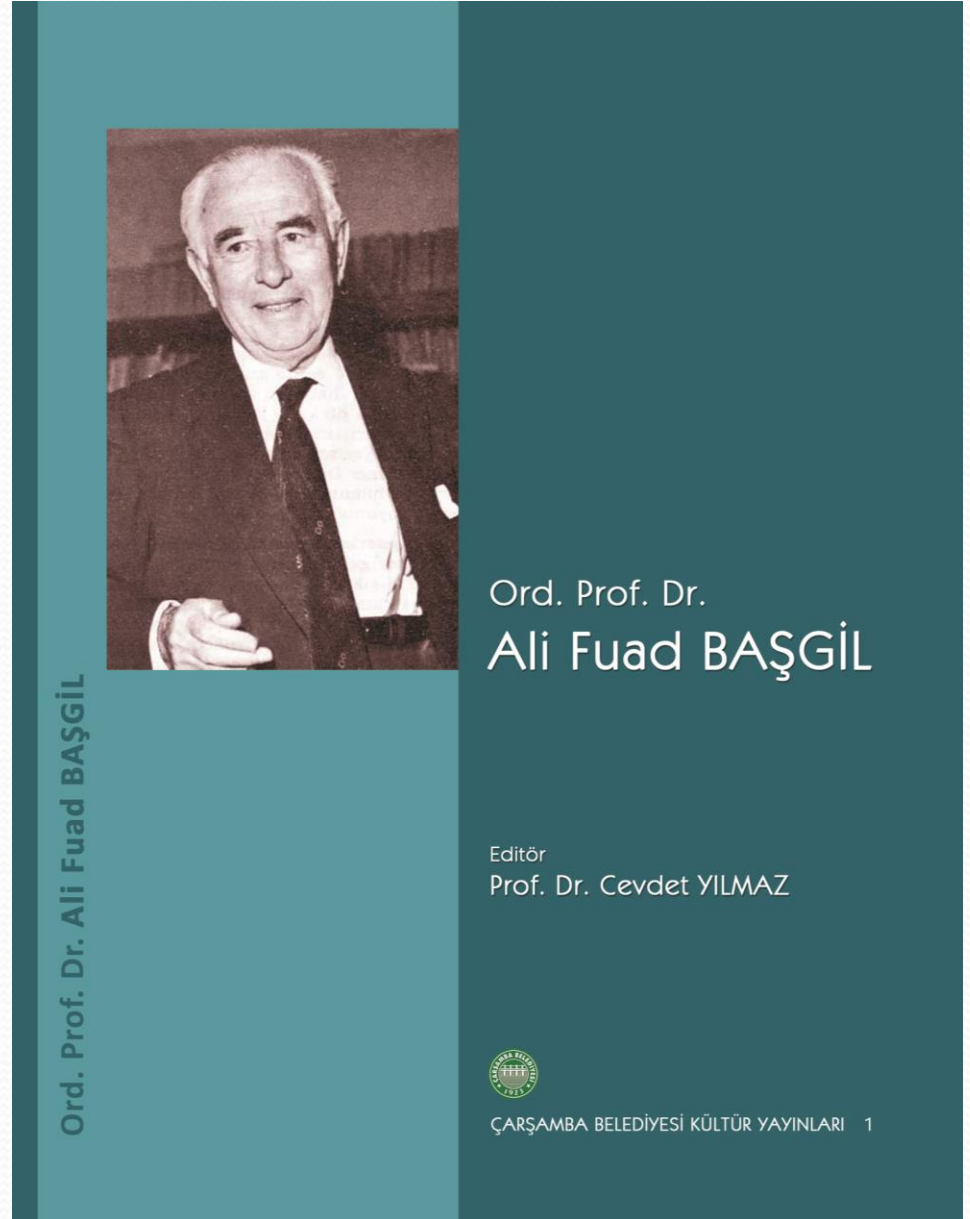
17 Nisan 2010 Cumartesi

		Doç. Dr. Rıza KARAGÖZ	Hamilton'a göre 19. Yüzyıl'ın İlk Yansında Çarşamba
		Doç. Dr. Önder DUMAN	I. Dünya Harbi Yıllarında Çarşamba ve Çevresinde Rum Çete Faaliyetleri
10:00 - 12:00	3. Oturum Çarşamba Tarihi	Y. Doç. Dr. Mucize ÜNLÜ Arş. Gör. Derya DEMİREL Arş. Gör. Tuğba KARA	19. Yüzyıl'da Çarşamba'da Kitlık Çarşamba Kazasında Asayiş Çarşamba Hapishanesi
ARA			
		Prof. Dr. Cevdet YILMAZ	Çarşamba'da Nüfusun Gelişimi ve Başlıca Özellikleri
13:30 - 15:00	4. Oturum Çarşamba Coğrafyası	Prof. Dr. Ali UZUN Doç. Dr. H. İbrahim ZEYBEK Y. Doç. Dr. İknur KARAGÖZ Y. Doç. Dr. Pelin KILIÇ	Çarşamba Ovası'nda Kıyı Değişimleri Çarşamba Ovası'nın Fiziki Coğrafyası Çarşamba ve Çevresinde Yer Adları 19. Yüzyıla Ait Bir Çarşamba Haritası
ARA			
		Prof. Dr. Yılmaz CAN	Çarşamba Göçmeli ve Şeyhhabil Camilerinin Ahşap Cami Mimarimizdeki Yeri
15:30 - 17:00	5. Oturum Çarşamba'nın Taşınmaz Kültür Varlıkları	Y. Doç. Dr. Eyüp NEFES Y. Doç. Dr. Recep GÜN Dr. M. Sami BAYRAKTAR	Çarşamba'da Yıkılmak Üzere Olan Ahşap Camilerden Biri; Paşayazı Köyü Camii Çarşamba Mezar Taşları Çarşamba'da Tarihi Yapı Mirasımız
17:00	Kapanış		

1. Baskı

2. Baskı

OMÜ Hukuk
Fakóltesi'ne O'nun
adı verildi.

Çarşamba şehir içi geçiş köprüsüne O'nun adı verildi.

Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil;

- ***1893'te Samsun'un arşamba ilçesinde Mütevazi bir ailenin çocuğu olarak doğdu.***
- *İlk tahsilini arşamba'da orta tahsilinin bir kısmını İstanbul'da bir kısmını da Paris'te yapmıştır. Askerliğini Kafkas cephesinde 4,5 yılda tamamlamıştır. Grenoble niversitesi'nde Hukuk tahsilini, Paris Hukuk Fakültesi'nde doktorasını tamamlamıştır. Paris Siyasal İlimler Fakültesi'nden diplomalı, Lahey Devletler Hukuku Akademisi'nden mezundur.*
- *1929 yılında yurda dönmüş ve Millî Eğitim Bakanlığı Yüksek ğretim Genel Müdürlüğü'ne getirilmiştir. 1930'da Ankara Hukuk Fakültesi'ne Doçent olarak atanmış, devlet hizmetinde çeşitli kademelerde görev yapmıştır. 1933 yılında profesör olarak İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne tayin edilmiştir. 1943 yılında İstanbul Üniversitesi Anayasa Hukuku kürsüsüne atanarak vefatına kadar bu kürsünün Ordinaryüs Profesörü olarak kalmıştır.*
- *1961 yılında Samsun senatörü seçilmiş kısa süre sonra istifa etmiştir. 1965 seçimlerinde İstanbul Milletvekili seçilmiş 17.04.1967 yılında vefat etmiştir.*
- *Kabri Üsküdar Karacaahmet Mezarlığındadır.*

**O,
Âlim olarak yaşadı,
Kahraman olarak öldü,
Nur içinde yatsın.
Mevlam Rahmet eylesin.**

Ord. Prof. Ali Fuat BAŞGİL
(1893 - 1967)

*Sabrınız için teşekkür eder,
saygılarımı sunarım.*

Prof. Dr. Cevdet Yılmaz
cyilmaz@omu.edu.tr

ORD. PROF. DR. ALİ FUAD BAŞGİL

Anma Toplantısı

3 Mayıs 2014

Canik / SAMSUN

